(इंग्रजी न्यायनिर्णयाचा मराठी भाषेतील अनुवाद)

२०२१ एससीसी ऑनलाईन एससी १०७१

भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयात

(न्यायमूर्ति एम. आर. शाह आणि ए.एस.बोपण्णा समक्ष)

एसएलपी (सी)क्रमांक.५४४०/२०२० मध्ये किरकोळ अर्ज क्रमांक.८५९/२०२०

जिल्हा वकील संघ देहरादून --------याचिकाकर्ते
विरुद्ध
ईश्वर शांडिल्य आणि इतर------------उत्त्तरवादी

(विद्वान ज्येष्ठ अधिवक्ता श्री. मनन कुमार मिश्रा वकील परिषदचे अध्यक्ष या नात्याने न्यायालयाला मदत करण्यासाठी.)

किरकोळ अर्ज क्र.८५९/२०२०,एसएलपी (सी) क्र.५४४०/२०२० आणि

एसएलपी (सी) क्र. ५४४०/२०२०

निर्णय आदेश दिनांक ४ ऑक्टोबर २०२१ .

आदेश

१. आमच्या निदर्शनास असे आणून देण्यात आले आहे की जयपूर येथील राजस्थान उच्च न्यायालयाच्या वकील अधिसंघाने २७.०९. २०२१ रोजी एक दिवसाचा संप पुकारला. वकिलांनी आणि वकील अधिसंघाने संपावर जाणे हे पूर्णपणे अवमानकारक आहे आणि माजी कॅप्टनच्या बाबतीत या न्यायालयाच्या आधीच्या निर्णयाच्या अगदी विरुद्ध आहे. हरीश उप्पल – विरुद्ध - युनियन ऑफ इंडिया, (२००३)२ एससीसी ४५; सामान्य कारण, ए रजिस्टरड सोसायटी - विरुद्ध - युनियन ऑफ इंडिया ,(२००६) ९ एससीसी २९५; क्रिष्णकांत ताम्रकर -विरुद्ध- स्टेट ऑफ एम.पी., (२०१८) १७ एससीसी २७ आणि जिल्हा वकील अधिसंघ, देहरादून त्यांच्या सचिवाद्वारे -विरुद्ध- ईश्वर शांडिल्य, २०२० एससीसी ऑनलाईन एससी २४४.

२. (वर नमूद केल्याप्रमाणे) माजी कॅप्टन हरीश उप्पल यांच्या प्रकरणात, या न्यायालयाने असे निरीक्षण केले आहे आणि म्हटले आहे कि वकिलांना संपांवर जाण्याचा किंवा सांकेतिक संप करण्याचा किंवा संप पुकारण्याचा काहीही अधिकार नाही. या

न्यायालयाने पुढे असेही नोंदविले आहे कि पक्षकाराच्या वतीने वकालात करतांना ते संप किंवा बहिष्काराच्या मागणीच्या अनुषंगाने न्यायालयात हजर राहण्याचे टाळू शकत नाही. या न्यायालयाने पुढे असे निरीक्षण नोंदविले आहे कि वकील अधिसंघ आणि वकील परिषद यांनी संप किंवा बहिष्कार घालण्याच्या मागणीच्या अनुषंगानेही एखादया वकिलाने न्यायालयात उपस्थित राहण्यास नकार देणे हे अव्यावसायिक अशोभनीय आहे. पुढे असे नोंदविले आहे की वकील हा न्यायालयाचा अधिकारी असतो आणि त्याला समाजात विशेष दर्जा प्राप्त असतो; न्यायालयाचे कामकाज सुरळीत चालण्यासाठी वकिलांच्या जवाबदाऱ्या आणि कर्तव्ये असतात; ते त्यांच्या पक्षकारांसाठी कर्तव्य बजावतात आणि संप न्यायाच्या प्रशासनात हस्तक्षेप करते. अश्याप्रकारे ते न्यायालयीन कामकाजात व्यत्यय आणू शकत नाही आणि त्यांच्या पक्षकारांचे हित धोक्यात आणू शकत नाही.

३. उपरोक्त निर्णयांमध्ये या न्यायालयाने दिलेला कायदा आणि वकिलांच्या संपाबद्दल या न्यायालयाने व्यक्त केलेली चिंता असूनही परिस्थिती सुधारली नाही आणि वकिलांच्या संपावर जाण्याचा मुद्दा पुन्हा कॉमन कॉज असा विचारात घेण्यात आला , ए रजिस्टर्ड सोसायटी (वर नमूद केल्याप्रमाणे) आणि या न्यायालयाच्या त्या निर्णयाच्या परिच्छेद ४ , खालीलप्रमाणे :-

"४. घटनापीठाने , माजी कॅप्टन हरीश उप्पल प्रकरण [(२००३)२ एससीसी ४५] खालील अटींमध्ये कायदा रद्द केला : (एससीसी पीपी.६४ आणि ७१-७४, परिच्छेद २०-२१ आणि ३४-३६).

"२०. अश्याप्रकारे कायदा आधीच सुव्यवस्थित आहे. जरी खटला दैनंदिन किंवा दीर्घ काळासाठी चालू शकतो तरी ज्या वकिलांनी मिसल स्वीकारली आहे अश्या प्रत्येक वकिलाचे खटल्यात उपस्थित राहणे कर्तव्ये आहे. वकील अधिसंघाने बहिष्कार घालण्याची मागणी केल्यामुळे ज्या वकिलानी मिसल स्वीकारली आहे, तो न्यायालयात हजर राहण्यास नकार देऊ शकत नाही हा देखील कायदा आहे. वकील अधिसंघ किंवा वकील परिषदाने संपाची किंवा बहिष्कार घालण्याची मागणी करून सुद्धा ज्या वकिलानि मिसल स्वीकारली आहे तो वकील न्यायालयात हजर राहण्यास नकार देतो त्या वकिलासाठी हे अव्यवसायिक किंवा अशोभनीय आहे हा देखील

निश्चित कायदा आहे. न्यायालया समोर आलेले खटल्यांची सुनावणी करणे आणि निर्णय देण्यासाठी न्यायालय बांधील आहे आणि केवळ वकील संपावर गेले म्हणून प्रकरणे स्थगित करू शकत नाही हा देखील कायदा आहे. कायदा असा आहे कि प्रकरणे पुढे नेणे हा न्यायालयांचे कर्तव्य आणि बंधन आहे अन्यथा ते संपाला गुप्त पाठिंबा देण्यासारखे होईल. न्यायायिक अधिकाऱ्यांवर विश्वासाचा अभाव व्यक्त करणारा ठराव जर वकील अधिसंघाने मंजूर केला तर तो न्यायालयांचा अधिकार कमकुवत करण्यासाठी त्यांची बदनामी करण्यासारखा ठरेल आणि त्यामुळे वकिलांनी न्यायालयाचा अवमान केला असेल, असा देखील कायदा आहे. किमान महाबीर सिंग [महाबीर प्रसाद सिंग – विरुद्ध - जॅक्स एव्हिएशन (पी)एलटीडी .,(१९९९)१ एससीसी ३७] प्रकरणापासून माहिती आहे कि जर ते बहिष्कार किंवा संपात सहभागी झाले तर या न्यायालयाच्या कायद्याची घोषणामुळे त्यांची कृती वरवर पाहता वाईट आहे. न्यायालयांवर संप किंवा बहिष्कार टाकण्याच्या मागणीकडे धैर्याने दुर्लक्ष करणे हे वकिलाचे कर्तव्य आहे. किमान रॅमन सर्व्हिसेस [रॅमन सर्व्हिसेस (पी) एलटीडी विरुद्ध सुभाष कपूर, (२००१) १ एससीसी ११८:२००१ एससीसी (सीआरआय)३:२००१ एससीसी (एल आणि एस)१५२] च्या प्रकरणापासून माहिती आहे कि केवळ संप पुकारण्याचा कारणास्तव गैरहजर राहिल्यास त्यांच्या पक्षकारांना भोगावे लागणाऱ्या परिणामांसाठी ते जबाबदार राहतील.

२१. हे देखील लक्षात ठेवले पाहिजे कि वकील हा न्यायालयाचा अधिकारी असतो आणि समाजात त्याला विशेष दर्जा असतो. न्यायालयाचे कामकाज सुरळीत सुनिश्चित करण्याची वकिलांची जवाबदारी आणि कर्तव्ये आहेत. ते त्यांच्या पक्षकारांसाठी कर्तव्य बजावतात. संपाचा न्याय प्रशासनात हस्तक्षेप होतो. अश्याप्रकारे ते न्यायालयीन कामकाजात व्यत्यय आणू शकत नाहीत आणि त्यांच्या पक्षकारांचे हित धोक्यात आणू शकत नाही.

***

३४. एक शेवटची गोष्ट जी नमूद करणे आवश्यक आहे ती म्हणजे न्यायालया समोर हजर राहण्याचा अधिकार अजूनही न्यायालयांच्या नियंत्रणात आणि अधिकार क्षेत्रात आहे. अधिवक्ता कायद्याचे कलम ३० सक्तीने अमलात आणले नाही आणि

ते योग्य हि आहे. न्यायालयातील वर्तनाचे नियंत्रण केवळ न्यायालयांच्या अधिकारक्षेत्रातच असू शकते. अश्याप्रकारे भारतीय राज्य घटनेचे अनुच्छेद १४५ सर्वोच्च न्यायालयाला दिले आहे आणि अधिवक्ता कायद्याचे कलम ३४ उच्च न्यायालयाला नियम तयार करण्याचा अधिकार देते ज्यावर एखादी व्यक्ती (वकिलासह) सर्वोच्च न्यायालयात आणि/किंवा उच्च न्यायालयात आणि त्याखालील न्यायालयांमध्ये ज्या अटीवर वकिली सुरु करू शकते त्या नियमांसह नियम तयार करण्याचा अधिकार देते. अनेक न्यायालयांनी यासाठी नियम तयार केले आहेत. असा नियम सर्वांसाठी वैध आणि बंधनकारक असेल. बारला हे लक्षात येऊ द्या की जोपर्यंत आत्मसंयम ठेवला जात नाही तोपर्यंत न्यायालयांना अवमान आणि किंवा अव्यवसायिक किंवा अशोभनीय वर्तनासाठी दोषी असलेल्या वकिलांना न्यायालयासमोर हजर राहण्यापासून प्रतिबंधित करणारे विशिष्ट नियम तयार करण्याचा विचार करावा लागू शकतो. असा नियम तयार केल्यास त्याचा वकील अधिसंघाच्या शिस्तीच्या अधिकारक्षेत्राशी काहीही संबंध नाही. न्यायालयांच्या प्रतिष्ठेशी आणि सुव्यवस्थित कामकाजाशी संबंधित असेल. वकिलाचा प्रॅक्टिस (वकालत) करण्याचा अधिकार त्याच्या व्यवसायिक कर्तव्याच्या पुर्तेतेसाठी त्यांच्याकडून भरपूर कृत्यांचा समावेश असतो. न्यायालयामध्ये हजर राहण्याव्यतिरिक्त त्याच्या पक्षकाराकडून त्याचा सल्ला घेतला जाऊ शकतो, जेव्हा जेव्हा मागितले जाईल तेव्हा तो त्याचे कायदेशीर मत देऊ शकतो. तो कागदपत्रे, याचिका, प्रतिज्ञापत्र किंवा इतर कोणत्याही कागदपत्रांचा मसुदा तयार करू शकतो, कायदेशीर चर्चेचा समावेश असलेल्या कोणत्याही परिषदेत सहभागी होऊ शकतो, तो कायदेशीर अधिकारी म्हणून कोणत्याही कार्यालयात किंवा संस्थेत काम करू शकतो, तो पक्षकारांसाठी मध्यस्थ किंवा लवादांसमोर हजर राहू शकतो. अश्या नियमाचा वकिलाने त्याच्या वकालतीदरम्यान केलेल्या सर्व कृत्यांशी काहीही संबंध नसतो. न्यायालयात हजर राहण्याची परवानगी नसली तरी तो एखाद्या पक्षकाराच्या वतीने वकालातनामा दाखल करू शकतो. न्यायालयातील वर्तन ही न्यायलयांशी संबंधित बाब आहे म्हणूनच वकील परिषद असा दावा करू शकत नाही कि न्यायालयाच्या आत काय घडले पाहिजे हे देखील त्यांच्या शिस्तपालन अधिकारांचा

वापर करून त्यांचे नियमन केले जाऊ शकते. वकालत करण्याचा अधिकार यात काही शंका नाही कि हा एक प्रकार आहे ज्याचा खटला चालविण्याचा अधिकार एक विशिष्ट प्रकार असू शकतो. परंतु, न्यायालयात हजर राहण्याचा आणि खटले चालविण्याचा अधिकार हा असा एक विषय आहे ज्यावर न्यायालयाकडे प्रमुख पर्यवेक्षी आणि नियंत्रण अधिकार असणे आवश्यक आहे. त्यामुळे न्यायालये केवळ वकिलाच्या अधिकाराचा समावेश असल्यामुळे न्यायालयातील नियंत्रण किंवा आचार पर्यवेक्षण यांच्यापासून वंचित राहू शकत नाही. ज्या व्यक्तीने अर्थातच न्यायालयाचा अवमान केला असेल किंवा अव्यावसायिक आणि अशोभनीय पद्धतीने वर्तन केले असेल अशा व्यक्तीला हजर राहण्याचा, युक्तिवाद करण्याचा आणि न्यायालयात खटला चालविण्याचा अधिकार राहणार नाही, अशी अट ठरवू शकतो. वकील परिषद न्यायालयीन कार्यवाही सुव्यवस्थितपणे आयोजित करण्याबाबतचे नियमांना रद्द करू शकत नाही. उलट अश्या नियमांचे काटेकोरपणे पालन होणे हे पाहणे त्यांचे कर्तव्य असेल. कायद्याच्या न्यायालयाची रचना अश्या रचनेत केली जाते कि कायदा आणि न्याय यांच्या वैभवाचा आदर आणि आदर निर्माण करण्यासाठी केली जाते. कायद्यानुसार न्याय देण्याची यंत्रणा न्यायालयाद्वारे चालविली जाते. न्यायालयातील कार्यवाही नेहमीच सम्मानाने आणि सुव्यवस्थितीत पद्धतीने होणे अपेक्षित असते. न्यायालयाचा अवमान किंवा अशोभनीय किंवा अव्यवसायिक वर्तनासाठी दोषी असलेल्या वकिलाला न्यायालयात उभे राहिल्याने न्यायालयाची प्रतिष्ठा कमी होईल आणि न्यायालयांच्या संस्थेच्या कार्यक्षमतेवर जनतेचा विश्वास कमी होईल. असे नियम बनवितांना वकालात करण्याचा अधिकाराचा घोळ होता कामा नये. वकील परिषद नंतरच्या वर नियंत्रण ठेऊ शकते,तर न्यायालये पूर्वीच्या नियंत्रणात असतात. एकीकडे अधिवक्ता कायदाच्या कलम ४९ आणि दुसरी कडे भारतीय राज्यघटनेचे अनुच्छेद १४५ आणि अधिवक्ता कायदाच्या कलम ३४(१) मधील भाषेतील फरकांमुळे हा फरक स्पष्टपणे समोर आला आहे. कलम ४९ केवळ वकील परिषदला अटी घालून नियम बनविण्याचा अधिकार देतो ज्याच्या आधीन राहून वकिलाला वर नमूद केलेल्या इतर सर्व कायद्यांचे पालन करण्याचा अधिकार असेल. तथापि, भारतीय राज्यघटनेचे अनुच्छेद १४५ सर्वोच्च न्यायालयाला या न्यायालयासमोर काम

करणाऱ्या व्यक्तीबाबतच्या इतर नियमांसह न्यायालयाच्या या प्रथेचे आणि प्राक्रियेचे नियमन करण्यासाठी नियम बनविण्यासाठी अधिकार देते. त्याचप्रमाणे अधिवक्ता कायद्याचे कलम ३४ मध्ये उच्च न्यायालयांना नियम तयार करण्याचे अधिकार दिला जातो, त्याचबरोबर ज्या अटींवर वकिलाला न्यायालयात वकिली करण्याची परवानगी दिली जाईल त्या अटी घालण्याचे अधिकार देते. भारतीय राज्यघटनेचे अनुच्छेद १४५ आणि वकील कायद्याचे कलम ३४ स्पष्टपणे दर्शवितात कि वकिलाला न्यायालयात हजर राहण्याचा निरपेक्ष अधिकार नाही. न्यायालयाने घालून दिलेल्या अटींच्या अधीन वकील न्यायालयात हजर होतो. हे लक्षात ठेवले पाहिजे कि कलम ३० लागू करण्यात आलेले नाही आणि यावरून हे देखील दिसून येते कि न्यायालयात हजर राहण्याचा कोणताही निरपेक्ष अधिकार नाही. जरी कलम ३० अमलात आणले तरी न्यायालयाचे नियंत्रण नेहमीच न्यायालयाकडे राहील. अशा प्रकारे त्यांना न्यायालयात हजर राहण्याचा अधिकार देखील न्यायालयाने घालून दिलेल्या अटींचे पालन करणाच्या अधीन असेल ज्याप्रमाणे न्यायालयाच्या बाहेर सराव करणे हा भारताच्या वकील परिषदाच्या अटींच्या अधीन असेल. अश्या प्रकारे एकीकडे कायद्याच्या इतर तरतुदींमध्ये अधिवक्ता कायदा आणि कलम ३४ किंवा दुसरीकडे भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद १४५ कोणताही संघर्ष किंवा मतभेद नाही.

३५. शेवटी, असे मानले जाते की वकिलांना संपावर जाण्याचा किंवा बहिष्कारासाठी मागणीचा अधिकार नाही, अगदी सांकेतिक संपावरही नाही. आंदोलन, जर काही आवश्यक असेल, तर ते केवळ प्रसारमाध्यमांची विधाने देऊन , दूरचित्रवाणीवरील मुलाखती देऊन, न्यायालयाच्या आवारात बॅनर आणि/ किंवा फलक घेऊन, काळ्या किंवा पांढऱ्या किंवा कोणत्याही रंगात पट्ट्या घालून, न्यायालयाच्या आवाराबाहेर आणि लांब शांततापूर्ण मोर्चा काढून, धरणे देऊन, किंवा उपवास करूनच होऊ शकते. असे मानले जाते कि संप किंवा बहिष्काराच्या अनुषंगाने आपल्या पक्षकारांच्या वतीने वकालत करणारे वकील न्यायालयात हजर राहण्यास नकारू शकत नाही. संप किंवा बहिष्काराच्या कोणत्याही मागणीचे पालन करण्यास सर्व वकिलांनी धैर्याने नकार दिला पाहिजे. संघ किंवा परिषदद्वारे

कोणत्याही वकिलाला कोणत्याही प्रतिकूल परिणामांसह भेटू शकत नाही आणि हकालपट्टीसह कोणत्याही स्वरूपाची धमकी किंवा जबरदस्ती केली जाऊ शकत नाही. असे मत मानले जाते कि कोणतीही वकील अधिसंघ किंवा वकील परिषद संप किंवा बहिष्कार करण्याचा मागणीचा विचार करण्याच्या उद्देशाने कोणतीही बैठक बोलविण्याची परवानगी देऊ शकत नाही आणि अश्या बैठकीसाठी मागणी असल्यास त्याकडे दुर्लक्ष केले पाहिजे. असे मानले जाते कि केवळ दुर्मिळातील दुर्मिळ प्रकरणांमध्ये जेथे बारची प्रतिष्ठा, अखंडता आणि स्वतंत्र असते/किंवा खंडपीठ धोक्यात आहे, न्यायालये निषेधाकडे दुर्लक्ष करू शकतात, (दुर्लक्ष करू शकतात) एका दिवसापेक्षा जास्त काळ कामापासून दूर राहू शकत नाहीत. हे स्पष्ट केले जात आहे कि या मुद्यामध्ये बार आणि /किंवा खंडपीठाचे प्रतिष्ठा किंवा अखंडता किंवा स्वातंत्र्य यांचा समावेश आहे कि नाही हे न्यायालयाला ठरवावे लागेल. त्यामुळे अश्या प्रकरणांमध्ये वकिलांनी न्यायालयातून अनुपस्थित राहण्याचा निर्णय घेण्यापूर्वी बारच्या अध्यक्षाने प्रथम मुख्य न्यायाधीश किंवा जिल्हा न्यायाधीशांचा सल्ला घेणे आवश्यक आहे. मुख्य न्यायाधीश किंवा जिल्हा न्यायाधीशांचा निर्णय अंतिम असेल आणि त्याचे बार ने पालन करावे लागेल. असे मानले जाते कि वकील संपावर असल्यामुळे प्रकरण तहकूब करण्याचे बंधन न्यायालयांवर नाही. उलटपक्षी, वकिलांच्या अनुपस्थितही त्यांच्या बोर्ड वर लागेलेले प्रकरणे पुढे चालविणे हे सर्व न्यायालयांचे कर्तव्य आहे. दुसऱ्या शब्दात न्यायालयांना संप किंवा बहिष्कार घालण्याचे आवाहन करण्याची मुभा नसावी. असे मानले जाते कि जर एखाद्या वकील एखाद्या पक्षकाराची वकीलपत्र घेऊन संपामुळे न्यायालयात गैरहजर राहिला तर तो व्यक्तिशः खर्च भरण्यास जवाबदार असेल तो त्याच्या पक्षकाराला झालेल्या नुकसानासाठी भरावा लागणाऱ्या नुकसानाव्यतिरिक्त असेल.

३६. आता आशा आहे कि वरील स्पष्टीकारणांसह, संप आणि/किंवा बहिष्कारासाठी आवाहन केले जाणार नाही. अशी आशा आहे कि अधिक चांगल्या बुद्धीचा उदय होईल आणि संयम राखला जाईल. त्यानुसार याचिका निकाली काढली जाते.

४.		कृष्णकांत ताम्रकर (वरील प्रमाणे)यांच्या बाबतीत विलंब /जलद निकाली काढण्याच्या मुद्याचा विचार करतांना , या न्यायालयाला वारंवार अनावश्यक संपामुळे न्याय मिळण्यात किती अडथळा येतो आणि परिस्थिती सुधारण्यासाठी कोणती पावले उचलणे आवश्यक आहे यावर विचार करण्याची संधी या न्यायालयाला मिळाली होती. उपरोक्त निर्णयात, या न्यायालयाने असे निरीक्षण नोंदविले आहे कि जलद न्याय मिळणे हा भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद १४ आणि २१ अंतर्गत मूलभूत अधिकारांचा एक भाग आहे. या न्यायालयाचे असे मत होते कि विलंब होण्याचे एक कारण/मूळ कारण म्हणजे वकिलांनी पुकारलेले संप. उपरोक्त निर्णयात, या न्यायालयाने विधी आयोगाच्या २६६ व्या अहवालाची देखील दखल घेतली, ज्यामध्ये देहरादून आणि हरिद्वार जिल्ह्यांमध्येच वकिलांनी केलेल्या संपाचा संदर्भ होता. उपरोक्त निर्णयात या न्यायालयाने विधी आयोगाने केलेल्या शिफारशींचीही दखल घेतली आहे. न्यायालयाने पुढे असे निरीक्षण नोंदविले आहे कि संप हे न्यायालयाने घालून दिलेल्या कायद्याचे उल्लंघन करत असल्याने, ते अवमानासारखेच आहे आणि किमान संप मागणी संघटनांचे पदाधिकारी अवमानासाठी त्यांची जवाबदारी नाकारू शकत नाही. (परीच्छेद ४१ ते ५० पहा).

५.		या न्यायालयाने उपरोक्त निर्णयांमध्ये घालून दिलेल्या कायदा आणि या न्यायालयाने वेळोवेळी वकिलांना संपावर जाण्यास नकार दिला असतानाही न्यायालयांवर संप /बहिष्कार टाकणाचे प्रकार अव्याहतपणे सुरु आहेत. सध्याच्या प्रकरणातही जयपूर येथील राजस्थान उच्च न्यायालयातील वकिलांनी २७.०९.२०२१ रोजी संप पुकारला. श्री मनन कुमार मिश्रा विद्वान ज्येष्ठ वकील आणि भारताचे वकील परिषदचे अध्यक्ष यांनी सादर केले कि भारतीय वकील परिषद जयपूर येथील राजस्थान उच्च न्यायालयाच्या वकील अधिसंघाला नोटीस बजावली आहे. त्यांनी असे म्हण्टले आहे कि केवळ एकच न्यायालयावर बहिष्कार टाकण्याचे मागणी करण्यात आली. तेही सहन केले जाऊ शकत नाही. केवळ एका न्यायालयावर बहिष्कार टाकल्यास न्यायपालिकेच्या स्वातंत्र्यात अडथळा येईल आणि ज्याचा न्यायालयावर बहिष्कार टाकला जातो त्या विशिष्ट न्यायधीशांवर दबाव येऊ शकतो

आणि त्यामुळे न्यायपालिकेचे मनोबल ढासळू शकते .

६. जयपूर येथील राजस्थान उच्च न्यायालयाच्या वकील अधिसंघाचे अध्यक्ष, सचिव आणि पदाधिकाऱ्यांना त्यांच्याविरुद्ध अवमान कार्यवाही का सुरु केली जाऊ शकत नाही याचे कारण दर्शविण्यासाठी नोटीस बजावण्यात यावी.

७. २५.१०. २१ रोजी नोटीस वर उत्तर मागण्यात यावे .

८. जयपूर येथील राजस्थान उच्च न्यायालयाच्या रजिस्ट्रार जनरल मार्फत नोटीस बजावण्याचे रजिस्ट्रीला देण्यात आले आहेत. जयपूर येथील राजस्थान उच्च न्यायालयाच्या रजिस्ट्रार जनरल यांना जयपुर येथील राजस्थान उच्च न्यायालयाच्या वकील अधिसंघाचे पदाधिकाऱ्यांना/अध्यक्षांना/सचिवांना दिलेल्या नोटीस वेळेत पोहचल्या कि नाही हे पाहण्याचे निर्देश दिले आहेत.

फुटनोट:-
(एसएलपी (सी) क्र. ५४४०/२०२० मधील दिनांक २८. ०२. २०२० रोजी भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेला आदेशामुळे उद्भवलेले आहे)

<u>अस्वीकरण</u>

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याचा/तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणीकरिता वैध मानला जाईल".